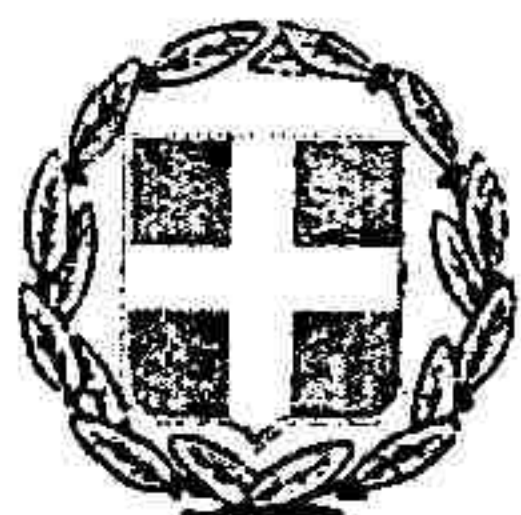

0 5 NOV 2010

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
Ταχ.Δ/ση: Π. Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ.101 77 ΑΘΗΝΑ
☎ 210 69 20 287
FAX: 210 69 94 841
ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. : 7017/4/11957

Αθήνα, 3 Νοεμβρίου 2010

**ΠΡΟΣ: ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ
ΕΝΤΑΥΘΑ**

**ΚΟΙΝ.: 1. Βουλευτή κ. Ν. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟ
2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ :
α) ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩ-
ΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ/ 101 83
β) ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩ-
ΜΑΤΩΝ/ 115 27
(Γραφεία κ.κ. Υπουργών)
3. ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ :
α) Γραφείο κ. Αρχηγού
β) Δ/νσεις : Αστυνομικού Προσωπικού
και Οργάνωσης-Νομοθεσίας**

ΘΕΜΑ : Πειθαρχικές υποθέσεις αστυνομικών. Σύσταση Γραφείου Αντιμετώπισης Περιστατικών Αυθαιρεσίας.

ΣΧΕΤ. : ΕΡΩΤΗΣΗ 4840/ 12-10-2010.

Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ν. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, σε ό,τι μας αφορά, σας γνωρίζουμε ότι κατευθυντήρια γραμμή της πολιτικής του Υπουργείου μας και του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας αποτελεί ο απόλυτος σεβασμός και η εγγύηση της προστασίας των δικαιωμάτων των πολιτών, καθώς και η καταπολέμηση κάθε είδους ρατσιστικής συμπεριφοράς. Επισημαίνεται δε ότι στην Ελληνική Αστυνομία έχει ανατεθεί η ευθύνη της διαφύλαξης και προστασίας των πολυτιμότερων εννόμων αγαθών, η δε αρμοδιότητά της και η αποστολή της έχει οριοθετηθεί με σαφήνεια από το Σύνταγμα και τους Οργανικούς νόμους που διέπουν τη λειτουργία της. Σύμφωνα με το πλέγμα των διατάξεων αυτών, έργο της Αστυνομίας, μεταξύ άλλων, είναι και η προστασία των συνταγματικώς κατοχυρωμένων ατομικών δικαιωμάτων και ελευθεριών των πολιτών, ημεδαπών και αλλοδαπών, ανεξαρτήτως εθνικότητας, φυλής, γλώσσας, θρησκευτικών και πολιτικών πεποιθήσεων κ.λπ.

Η Ελληνική Αστυνομία συνεργάζεται με τις αρμόδιες Αρχές, όπως την Επιτροπή του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης και ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας (C.P.T.), την Εθνική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, το Συνήγορο του Πολίτη, την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους πρόσφυγες, με Μ.Κ.Ο κ.ο.κ., για την ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση των αστυνομικών σε θέματα σεβασμού ανθρωπίνων

δικαιωμάτων, καθώς και για την παροχή υποστήριξης σε πρόσφυγες, μετανάστες, μέλη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και κρατούμενους. Παράλληλα δε, είμαστε ανοικτοί στο διάλογο για να βελτιώσουμε τυχόν αδυναμίες και τόσο η πολιτική όσο και η φυσική ηγεσία της Αστυνομίας διακατέχονται από τις ίδιες αρχές με τους ανωτέρω Οργανισμούς, Υπηρεσίες κ.λπ., ενώ οι προσπάθειές μας θα συνεχισθούν με τους ίδιους ρυθμούς.

Το Υπουργείο μας και ειδικότερα το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας, με σχετικές διαταγές προς τις περιφερειακές αστυνομικές Υπηρεσίες, έχει τονίσει προς τους αστυνομικούς το θέμα της συμπεριφοράς τους προς όλους τους πολίτες, την ανάγκη του απόλυτου σεβασμού της προσωπικότητας και των ατομικών τους δικαιωμάτων και της ίσης μεταχείρισης χωρίς φυλετικές, εθνοτικές ή άλλες διακρίσεις. Αυτό άλλωστε επιτάσσουν το άρθρο 4 του Συντάγματος, ο ν. 3304/2005 «Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού», η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, το Διεθνές Σύμφωνο για τα Πολιτικά Δικαιώματα, η Σύμβαση κατά των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, ο Κώδικας Συμπεριφοράς Αστυνομικών του Ο.Η.Ε., η Διακήρυξη Κανόνων Δεοντολογίας για την Αστυνομία του Συμβουλίου της Ευρώπης κ.λπ.

Επίσης, για την αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών έναντι αυθαιρεσιών κρατικών οργάνων, έχουν θεσπισθεί ποινικές διατάξεις που προβλέπουν αυστηρότατες ποινές. Εκτός του ποινικού ελέγχου για ενδεχόμενες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι αστυνομικοί υπόκεινται και στο συνεχή διοικητικό έλεγχο, ο οποίος εξασφαλίζεται από το ιδιαίτερα αυστηρό πειθαρχικό δίκαιο, ο δε κολασμός των παραβατικών συμπεριφορών γίνεται με τη μέγιστη δυνατή ταχύτητα. Το πειθαρχικό δίκαιο του αστυνομικού προσωπικού π.δ. 120/2008 «Πειθαρχικό Δίκαιο Αστυνομικού Προσωπικού» αποβλέπει στη διασφάλιση της πειθαρχίας του Σώματος. Προβλέπει δε προς τούτο συγκεκριμένες διαδικασίες για την πλήρη, αντικειμενική και αμερόληπτη διερεύνηση των πειθαρχικών παραπτωμάτων για τα οποία εγκαλείται ο αστυνομικός.

Σύμφωνα με τη δημοσίως εκπεφρασμένη βούλησή μας για μηδενική ανοχή σε θέματα παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κάθε καταγγελία ή πληροφορία, για ανάρμοστη συμπεριφορά αστυνομικού κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή όταν ευρίσκεται εκτός διατεταγμένης υπηρεσίας και γενικά για ενέργεια ή παράλειψη των αστυνομικών αντίθετη με το Σύνταγμα, τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς και την ηθική τάξη, εξετάζεται σε βάθος με ιδιαίτερη προσοχή και σχολαστικότητα και εφόσον διαπιστωθεί παράβαση αυτών εφαρμόζεται με αυστηρότητα η κείμενη νομοθεσία.

Ειδικότερα, τα παραπτώματα που μαρτυρούν διαφθορά διερευνώνται από πειθαρχικής πλευράς, σύμφωνα με τον κανονισμό πειθαρχίας του αστυνομικού προσωπικού, με τη διενέργεια Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης (άρθρο 26 π.δ. 120/2008) και εφόσον βεβαιωθεί η διάπραξη πειθαρχικών παραπτωμάτων, επιβάλλονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις.

Για την ποινική παραβατική συμπεριφορά των αστυνομικών εφαρμόζονται, χωρίς εξαίρεση, οι διατάξεις του Ποινικού Κώδικα και των Ειδικών Ποινικών Νόμων. Για την εκδίκαση των ποινικών αυτών αδικημάτων, κατ' εφαρμογή του άρθρου 40 του ν. 1481/1984, αρμόδια είναι τα κοινά ποινικά δικαστήρια, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, ενώ οι αξιωματικοί της Ελληνικής Αστυνομίας έχουν την ειδική δωσιδικία που προβλέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 111 και 112 του ίδιου Κώδικα. Αρμόδια για τη διερεύνηση ποινικών υποθέσεων αστυνομικών είναι, μεταξύ των άλλων και η Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 23 του π.δ. 120/2008 η εξέταση των πειθαρχικών παραπτώμάτων που φέρονται ότι τελέσθηκαν από αστυνομικούς σε βάρος πολιτών, προηγείται της εξέτασης των λοιπών πειθαρχικών τους παραπτώματων. Ανώνυμες ή προφορικές καταγγελίες κατά αστυνομικών, για τις οποίες ο καταγγέλλων δε δέχεται να υπογράψει σχετική έκθεση, δε μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για άσκηση πειθαρχικής δίωξης, αλλά αν είναι συγκεκριμένες και συνιστούν, σε περίπτωση βασιμότητάς τους, πειθαρχικό παράπτωμα που επισύρει ανώτερη πειθαρχική ποινή, διατάσσεται προκαταρκτική διοικητική εξέταση. Συνακόλουθα, υφίσταται νομική υποχρέωση διερεύνησης όλων των καταγγελιών σε βάρος αστυνομικών, με εξαίρεση βέβαια καταγγελίες με εμφανώς παράλογο ή ακατάληπτο περιεχόμενο ή καταγγελίες που, ενώ έχουν διερευνηθεί, επαναλαμβάνονται κατά τρόπο καταχρηστικό, χωρίς να διαλαμβάνουν νεότερα στοιχεία που χρήζουν διερεύνησης.

Η διοικητική διερεύνηση των καταγγελιών γίνεται με Προκαταρκτική ή Ένορκη Διοικητική Εξέταση (Π.Δ.Ε. ή Ε.Δ.Ε.), όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 24 ή 26 του π.δ. 120/2008, αντίστοιχα. Σκοπός της διοικητικής εξέτασης είναι η αντικειμενική και αμερόληπτη διερεύνηση της βασιμότητας ή μη των καταγγελλομένων πράξεων, με τη συλλογή των αναγκαίων αποδεικτικών στοιχείων, για να διαπιστωθεί όχι μόνο η ενοχή, αλλά και η αθωότητα του καταγγελλόμενου αστυνομικού. Για το αποτέλεσμα των διοικητικών εξετάσεων ενημερώνεται ο καταγγέλλων (παρ. 4 άρθρου 23 π.δ. 120/2008).

Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά τα αιτήματα των πολιτών για πρόσβαση στα έγγραφα της πειθαρχικής διαδικασίας, σας ενημερώνουμε ότι αυτά αντιμετωπίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2472/1997 «Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», καθόσον τα σχετικά στοιχεία συνιστούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και εφόσον αναφέρονται και σε τυχόν ασκηθείσα ποινική δίωξη συνιστούν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα. Ειδικότερα τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις των άρθρων :

- 5 παρ. 2 περίπτ. ε', όταν η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή οι τρίτοι, στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων που αναφέρονται τα δεδομένα και δε θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών και
- 7 παρ. 2 περίπτ. γ', όταν η επεξεργασία αφορά δεδομένα που είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου, ύστερα από άδεια της Αρχής (Αρχή Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα).

Προς τούτο, αν συντρέχουν οι παραπάνω προϋποθέσεις, πρέπει να ενημερωθεί εγγράφως το υποκείμενο των δεδομένων για το υποβληθέν αίτημα τρίτου, ώστε, εφόσον επιθυμεί, να υποβάλει εγγράφως αντιρρήσεις στον υπεύθυνο επεξεργασίας (δικαίωμα αντίρρησης, άρθρο 13 παρ. 1 του ν. 2472/1997).

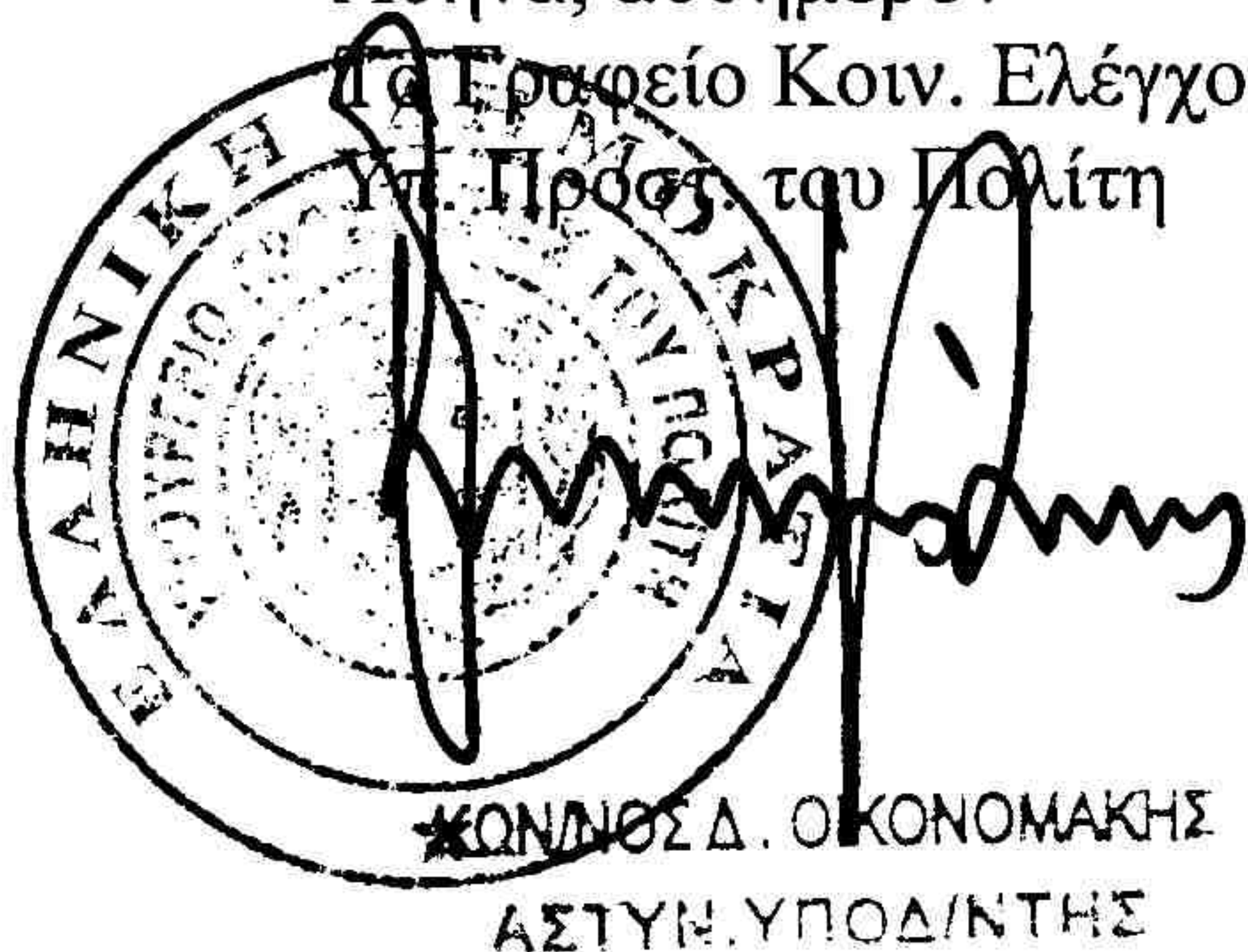
Ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει την υποχρέωση να απαντήσει εγγράφως επί των αντιρρήσεων μέσα σε αποκλειστική προθεσμία 15 ημερών. Στην απάντησή του οφείλει να ενημερώσει το υποκείμενο για τις ενέργειες στις οποίες προέβη ή, ενδεχομένως, για τους λόγους που δεν ικανοποίησε το αίτημα. Το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να προσφύγει στη συνέχεια στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, σε περίπτωση απόρριψης των αντιρρήσεων ή εάν η απάντηση (του υπεύθυνου επεξεργασίας) δεν είναι ικανοποιητική (άρθρο 13 παρ. 2 ν. 2472/1997). Επισημαίνεται δε ότι επί ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων απαιτείται σε κάθε περίπτωση (υποβολής ή μη αντιρρήσεων) η προηγούμενη άδεια της Αρχής, ενώ δεν είναι νομικά δυνατή η ικανοποίηση αιτήματος πρόσβασης χωρίς την τήρηση της παραπάνω διαδικασίας.

Πέραν αυτών, σε ό,τι αφορά το θέμα της σύστασης Γραφείου Αντιμετώπισης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στο Υπουργείο μας, σας ενημερώνουμε ότι, ήδη για το θέμα αυτό καταρτίζεται σχέδιο ρυθμίσεων τυπικού νόμου, το οποίο θα προωθηθεί το προσεχές χρονικό διάστημα.

Τέλος, επισημαίνεται ότι σε καμία περίπτωση δεν είμαστε διατεθειμένοι να συνεργήσουμε στην ανοχή περιστατικών τα οποία πλήττουν το κύρος της Αστυνομίας ή στην συγκάλυψη καταγγελίας για παράνομη ή αντικανονική δραστηριότητα αστυνομικού. Σταθερή απόφαση και θέλησή μας είναι να αποκαλύπτουμε τα περιστατικά αυτά, παράλληλα δε επιδιώκουμε διαρκώς τη διασφάλιση της αξιοπρέπειας της μέγιστης πλειοψηφίας των αστυνομικών και τη διαφύλαξη του κύρους της Αστυνομίας, μέσα από τη δημοκρατική δομή και λειτουργία της και την αφοσίωση του προσωπικού στους θεσμούς του δημοκρατικού μας πολιτεύματος και στις συνταγματικές και νομικές επιταγές.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ

Για την αντιγραφή
Αθήνα, αυθημερόν
Γραφείο Κοιν. Ελέγχου/
Υπ. Προς. του Πολίτη

ΧΡΗΣΤΟΣ Δ. ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΗΣ
ΑΣΤΥΝ. ΥΠΟΔ/ΝΤΗΣ